

ACC. N:R M. 14939: 1-4.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *L. Th. Pettersson, Jungsjö*
Härad: *Konga* Berättare: " " "
Socken: *Ljunde* Berättarens yrke: *lantbrukare*
Uppteckningsår: *1960* Född år *1876* i *Ljunde*

*Skyltbande, utvecklande och roande föremål
för barn i krypsåldern. s. 1-4.*

nr. 40

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

LUF 114

27/10-60

Det enda skydd som fanns i en del hem var en gång-
 stol, men i mitt föräldrahem fanns ingen sådant
 och jag har gott minnet om huru det var när jag var
 fyra år gammal således för över 80 år sedan.
 Gångstolen var naturligtvis borta och skyddande, det
 måste man antaga. I något hem såg jag när jag
 blev en smula äldre att den minste i familjen hade
 en rätt tung men låg pall, som barast förde framför
 som skydd och hjälpa, då de första stegen skulle
 tagas utan någon hjälpare. I alla hem fanns så-
 danna pallar, antagligen anskaffade för barnens
 räddning. Att man tjodrade barnen hörde jag talas
 men såg aldrig något sådant skyddsmedel, eller
 sett något sådant tyder konstigt i ungdomen.
 Det är inte många hem som jag lemnat oinventerat
 i vår socken. Likaså har jag hört att man hängde
 en bjälka på barast, för att var det var att fjärra
 om det hade försvunnit utom ljudet.

Det är inte så vänt länge sen jag hörde att en försigtig mor hängde på sitt lilla barn en fjällna eller klocka och hade mycket nytta av arrangemanget. Måhända hade hon hört tales om detta försighetsmedel i gammal tid. Nu det beqvämhet här är jag vänta saker på. En fattig, mycket välgjord har jag hittat på gården, som emina ingenting om en av vände denna som barn, man antar att se stort.

"Sitta fin" "Stå fin" dessa uppmaningar hörde jag ofta i hemmen, då man modern, eller systor, eller auktoritativ fick tid att sysselsätta sig med den minsta förväntan att hålla balansen. Detta var ju en rolig och nyttig lek, trönlig också för en oberoende att äro. I de flesta hemmen fanns nästan alltid under ett par ärtvänder eller.

För att roa och sysselsätta barnen hängde man en liten ball eller något bala en stolrygg, eller en väntolera. Att knuffa denna framåt eller rucka ju ett barn en tid. Bolkor fanns det i nästan alla hem

Deessa tillverkades av vilt hår och tillverkades genom
att en lämplig mängd vilt hår suddades till i vatten.

Bollen suddades sedan i ett hållbart tegg och det blev
en utmärkt örn ball, som till och med stödsade
en smula. En god sak var att den inte bestade sig af.

En skallra fick man genom

En liten fjärgslång, fabriksgjord antagligen - bleckbit
med ett litet rör att blåsa i och en svag vibration i stället.

Kommer ej i lägg vad denna leksak, som inte bestade
många örn lütte. Fädersna vara mycket påhittliga i att
göra sina leksaker, samolikt sådana som varit
vanliga i lantbrukarna, av alla slag. Rapskete kallades
de. Får gör ett rapskete lütte det på de långa vinterna
kvällarne. Med potatis som balans gjorde han en rücke-
gubbe som vi hade mycket roligt uten. När han gjorde
byråskervantar, fäns och utmärkte för städning och stickor
och spångade stickor, gjorde han vackra fönsterliknande
restor, som sedda mot elden i den stora spisens såg

Så sagulikt vackert ut. Vi lärde oss göra dem själva
då vi hade lagor tunnna och löfliga stickor och hade
roligt. En senare äldre men rätt tidigt gjorde han tall-
bössor. Detta gick inte förrän saven kom i kväden.
Bössan gjordes av cirka tio, a femtonårig tall.

Toppen på denna skars av medan om ett greskar.
I nästa nästa grenpar skars man bort istan intill kärnan
ungefär ett tum brett. Med ett kraftigt tag lossade man
den auskeurna delen och hade en fin bösspipa.
Den lagom lång kolva med ett bra handtag var kronan
på verket. Tulken = Reelan, fick man av lierets blåmar.
De pressades in med kalvan. Av den komprimerade
luft som blev mellan kolven fick kalven tulken
Reelan, ställes denna ut med en stark fart med en
ljuddig smäll. Kulorna kunde göras hårda, såsom fastiga
om man var oforsiktig vid avlösandet.

Stucken yngsta fick till spillo. Tyvarje gralsh med
gälvaktning skulle ha en tallkälla.